

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΑ - 9140073

Σχολικό Έτος: 2022 - 2023

Ημερομηνία Εξαγωγής: 28/05/2024

Σχολική Μονάδα: ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΑ - 9140073

Στόχος Βελτίωσης:

Δημιουργία κλίματος αλληλοσεβασμού, εμπιστοσύνης, ανάπτυξη συλλογικού πνεύματος και αλληλεγγύης μεταξύ των μαθητών.

Στόχος της ομάδας εργασίας αποτελεί η ενίσχυση της θετικής επικοινωνίας και της συνεργασίας μεταξύ των μαθητών, σε όλες τις πτυχές της σχολικής ζωής. Βοηθητικό ρόλο στην προσπάθεια αυτή διαδραματίζει η ίδια η κουλτούρα του σχολείου, καλλιεργώντας κλίμα αλληλοσεβασμού, εμπιστοσύνης, αποδοχής της προσωπικότητας και της διαφορετικότητας όλων των μελών της σχολικής κοινότητας. Το σχολείο μας αγκαλιάζει κάθε δράση που σκοπό έχει να φέρει κοντά όλα τα μέλη του, αναπτύσσοντας δεσμούς ουσιαστικού ενδιαφέροντος μεταξύ τους. Στόχος της ομάδας αποτελεί η υιοθέτηση αποτελεσματικών πρακτικών διαχείρισης των εντάσεων που αναπτύσσονται μεταξύ των μαθητών, ευθαρρύνοντας την καλλιέργεια της ενσυναίσθησης, του σεβασμού στον εαυτό τους και στους γύρω τους. Μέσα από τις δράσεις θα καλλιεργηθεί το ομαδικό πνεύμα και οι αρχές της φιλίας και της αλληλεγγύης. Με ουσιαστική αλληλεπίδραση κι έμπρακτο ενδιαφέρον, στοχεύουμε οι μαθητές να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση και το αίσθημα ότι ανήκουν σε μια κοινότητα φιλίας και δημιουργικότητας.

Σχέδιο Δράσης: "Ο κύκλος της φιλίας"

Άξονας: Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

Συντονιστής Δράσης: ΓΚΡΙΤΖΑΛΗ ΜΑΡΙΝΑ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Οι σχέσεις μεταξύ των μαθητών αποτελούν ένα σημαντικό παιδαγωγικό και σχολικό ζήτημα. Η καλλιέργεια των σχέσεων δίνει δυναμική στο "είναι" κάθε παιδιού και ιδιαίτερα η φιλία μπορεί να τροφοδοτήσει και τα βαθύτερα νοήματα της ζωής. Τα παιδιά ακόμη και στη νηπιακή ηλικία αισθάνονται την ασφάλεια και τη σημασία της φιλίας στις ευχάριστες αλλά και στις δύσκολες στιγμές τους εντός και εκτός σχολείου. Οι σχέσεις μεταξύ των μαθητών είναι βασικό στοιχείο για την ανάπτυξη της σχολικής ζωής και για τη δημιουργία ενός μορφωτικού - πολιτιστικού τοπίου, το οποίο έχει απόλυτη ανάγκη η μαθησιακή λειτουργία. Είναι παράγοντας κοινωνικοποίησης και ανάπτυξης της προσωπικότητας κάθε παιδιού, ανεξαρτήτου σχολικής βαθμίδας. Είναι βασικό σημείο για τη ζωντάνια και τη δημιουργικότητα της σχολικής αίθουσας. Στόχος της συγκεκριμένης δράσης είναι η ουσιαστικότερη γνωριμία και εξοικείωση των μαθητών μεταξύ τους (και των γονέων - κηδεμόνων τους κατ' επέκταση) και η ενίσχυση των δεσμών μεταξύ τους, έτσι ώστε να παγιωθεί ένα κλίμα φιλίας, συνεργασίας, εμπιστοσύνης και σεβασμού.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

α) **Ιανουάριος:** Διαμόρφωση του πλαισίου υλοποίησης της Δράσης: Θα επιλέξουμε το είδος των ενεργειών που

θα γίνουν και τον τρόπο πραγμάτωσής τους, τα μέσα και τους πόρους που θα χρησιμοποιηθούν ενώ καθορίζονται και οι συνεργασίες με ομάδες και φορείς, όπως για παράδειγμα ο φορέας Επιστημονικής Ένωσης για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας (Ε.Ε.Π.Ε.Κ.), το Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας «Στοργή», με τους οποίους έχουν προγραμματιστεί επιμορφώσεις όλου του διδακτικού προσωπικού αλλά και η συνεργασία με άλλες σχολικές μονάδες του νησιού και γείτονα σχολεία (κάτι το οποίο ξεκίνησε με ιδιαίτερη επιτυχία από πέρυσι με αφορμή την αξιολόγηση του σχολικού έτους 2021-2022), σεμινάρια και διαδικτυακές συναντήσεις με τους εκπαιδευτικούς του σχολείου (εκτός σχολικού ωραρίου πάντα) με σκοπό την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για την υλοποίηση της δράσης. Επίσης προσδιορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης. β) **Φεβρουάριος-Μάιος:** Διαμόρφωση ομάδων και πραγματοποίηση προγραμματισμένων επιμορφωτικών συναντήσεων των εκπαιδευτικών, εκτός σχολικού ωραρίου, είτε δια ζώσης αν οι συνθήκες το επιτρέψουν, είτε διαδικτυακά με τους εκάστοτε οργανωτές των επιμορφώσεων. Σε αυτές θα συζητηθούν ενέργειες και εργαλεία που θα βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς να προωθήσουν την καλύτερη επικοινωνία των μελών της ομάδας έτσι ώστε τα νήπια να έρθουν σε ουσιαστική επαφή μεταξύ τους, να ενισχυθούν οι ψυχικοί δεσμοί μεταξύ των μελών της ομάδας, να προαχθεί η αλληλοκατανόηση, ο αμοιβαίος σεβασμός και το αίσθημα της φιλίας και της αποδοχής. Επικοινωνία και συνεργασία με τους γονείς των νηπίων προκειμένου οι τελευταίοι να μπορούν να συζητήσουν με την προϊσταμένη και τους εκπαιδευτικούς του σχολείου.

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Ανθρώπινοι πόροι: Εκπαιδευτικοί Ομάδας Δράσης, τα νήπια του αντίστοιχου τμήματος, οι γονείς-κηδεμόνες τους, οι υπεύθυνοι των φορέων της Επιστημονικής Ένωσης για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας (Ε.Ε.Π.Ε.Κ.), εκπαιδευτικοί ειδικής αγωγής και ειδικού βοηθητικού προσωπικού (το σχολείο στελεχώνεται και από αυτήν την ειδικότητα), οι υπεύθυνοι του Κέντρου Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας «Στοργή», οι εκπαιδευτικοί άλλων σχολείων που θα συνεργαστούν με τους εκπαιδευτικούς κατά τη διεξαγωγή των επιμορφωτικών συναντήσεων, η Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου. Υλικοί πόροι: Η/Υ, Tablet, Blog του σχολείου.

Μέσα: Ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια (google drive) αξιολόγησης που θα δοθούν στους εκπαιδευτικούς ώστε να αξιολογηθεί η δράση της ενδοσχολικής επιμόρφωσης, στοχευμένες συζητήσεις του Συλλόγου Διδασκόντων, ημερολόγιο καταγραφής ενεργειών. *Μπορούν να δοθούν 2 ερωτηματολόγια. Ένα κατά την οργάνωση της δράσης, στο οποίο θα αναφέρονται οι στόχοι και τα πλαίσια στα οποία θα εργαστούμε και ένα δεύτερο μετά την ολοκλήρωση της δράσης στο οποίο θα αποτιμάται η δράση και οι στόχοι της.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

Για τον Στόχο της συνεργασίας και του αλληλοσεβασμού: Έκφραση θετικής στάσης των νηπίων απέναντι στο σύνολο των συμμαθητών/τριών τους. Βαθμός κατανόησης και δημιουργικής αξιοποίησης των στοιχείων από κάθε παιδί ατομικά και συλλογικά. Αύξηση του βαθμού της ενσυναίσθησης και της φιλίας μέσα από ομαδικές δραστηριότητες. Περιορισμός των συγκρούσεων και αντιπαραθέσεων κάθε μορφής μεταξύ των μαθητών. Σκοπός του σχεδίου δράσης είναι να δυναμώσουμε τις σχέσεις των μαθητών μεταξύ τους, να αποκτήσουν ενσυναίσθηση ο ένας για τον άλλον, να αποδεχτούν τη διαφορετικότητα του εκάστοτε συμμαθητή τους και να αγαπήσουν την ιδιαιτερότητα του φίλου τους, μέσω οπτικοακουστικού υλικού και ομαδικών δράσεων. Αν η γνώση που αποκόμισαν οι εκπαιδευτικοί μέσω της ενδοσχολικής επιμόρφωσης έγινε οδηγός που μεταδόθηκε στα παιδιά μέσω της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

Παρατήρηση της επικοινωνίας και της συνεργασίας των νηπίων, όχι μόνο στην τάξη αλλά και στον ευρύτερο χώρο του σχολείου και σχετικές καταγραφές ανά τακτά διαστήματα σε Ημερολόγιο της Ομάδας Δράσης. Καταγραφή στο Ημερολόγιο Ομάδας Δράσης της συχνότητας και του περιεχομένου των επισκέψεων και επαφών με τους γονείς-κηδεμόνες μαθητών/τριών. Καταγραφή στο Ημερολόγιο Ομάδας Δράσης της συχνότητας και του περιεχομένου των επιμορφωτικών συναντήσεων των εκπαιδευτικών με όλους τους φορείς που θα συμμετέχουν και θα εμπλέκονται στις επιμορφωτικές συναντήσεις.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις ΣΕΕ

Ο τίτλος του Σχεδίου Δράσης αναφέρεται στον "κύκλο της φιλίας" με στόχο ορθό και ορθή ένταξη στον ανάλογο άξονα των σχέσεων μεταξύ των μαθητών/τριών. Ωστόσο, στις ενέργειες όλες αναφέρονται σε (ευδοσχολική) επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Ορθά μεριμνάτε γι' αυτήν, αλλά θα πρέπει να αναφέρετε και ενέργειες/δράσεις που αφορούν τους μαθητές. Διαφορετικά θα έπρεπε να εντάξετε το Σχέδιο Δράσης σε άλλον άξονα. Επίσης, ο στόχος, όπως έχει επισημανθεί, είναι πάντα ένας, συγκεκριμένος και σαφής. Τα λοιπά στοιχεία και οι επιμέρους στόχοι αποτυπώνονται στο ανάλογο πεδίο (επιμέρους στόχοι/αναγκαιότητα). Στα εργαλεία θα μπορούσατε να αξιοποιήσετε και το επαναληπτικό ιχνογράφημα ως μεθοδολογία χρήσιμη για συλλογή δεδομένων και χρηστική από τους μαθητές ("Οι φίλοι μου στην τάξη"). Έτσι, μπορείτε να ανιχνεύσετε σε δυο χρόνους (πριν/μετά) το επίπεδο των φιλικών σχέσεων των μαθητών/τριών στην τάξη και να θέσετε στόχους βελτίωσης.

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

-“Εγώ και εσύ μαζί” τραγούδι που ακούσαμε στην τάξη μέσω του safe you tube. Με αφορμή το τραγούδι ξεκινάει η προσέγγιση μας στο θέμα της φιλίας. Ποιος είμαι εγώ και ποιος είσαι εσύ. Ας μιλήσουμε μόνο για τα όμορφα που βλέπουμε στον άλλον. Μπαίνει ένα παιδί στην μέση και οι υπόλοιποι αναφέρονται μόνο στα θετικά στοιχεία του. Τα γράφουμε σε post-it και τα κολλάμε στην μπλούζα του. “Είναι πολύ καλός φίλος, μιλάει πολύ όμορφα, με βοήθησε να φτιάξουμε έναν πύργο, έχει πολύ καλή καρδιά, περνάμε πολύ όμορφα μαζί”. Έτσι οι σκέψεις μας γίνονται λέξεις και το πλήθος από τα χαρτάκια δείχνουν πόσα όμορφα στοιχεία βλέπουμε σε κάποιον.

-Επανάληψη του τραγουδιού και αφού έχουμε σκορπίσει κομμένες στα δύο καρδιές στην τάξη τα παιδιά κινούνται στον χώρο. Μόλις τελειώσει το τραγούδι το κάθε παιδί βρίσκει τυχαία μια μισή καρδιά και βάση χρώματος πρέπει να την ενώσει με την άλλη μισή. Ποιος είναι το παιδί που έχει την άλλη μισή; Τον γνωρίζω; Είναι φίλος ή δεν τον ξέρω; Κάθονται μαζί και στα κομμάτια της καρδιάς, ζωγραφίζουν ο ένας τον άλλο, και γράφουν και το όνομα του άλλου παιδιού. Μπορούν ή μήπως χρειάζονται ο ένας την βοήθεια του άλλου; Πόσα μπορούμε να καταφέρουμε μαζί;

-«Το παγκάκι της φιλίας» της Meddour Wendy. Ξεχωρίζουμε το βιβλίο από την δανειστική μας βιβλιοθήκη και το διαβάζουμε στην τάξη. Με ποιον θα θέλατε να καθόσασταν στο παγκάκι; Με τον καλύτερο σας φίλο ή με κάποιον άλλο; Πιστεύετε ότι μπορούν να καθίσουν και άλλοι; Χωράμε όλοι κυρία αν ενώσουμε τα παγκάκια. Φτιάχνουμε λοιπόν τα παγκάκια μας κάθονται όλοι και τα παιδιά φωτογραφίζουν το καθένα από έναν φίλο. Με την βοήθεια μας αποθηκεύουν στον υπολογιστή τις φωτογραφίες, τις εκτυπώνουν και φτιάχνουμε ένα πανό, με ένα μεγάλο παγκάκι όπου κάθονται όλα τα παιδιά. Συνεργάζονται, καθώς χωρίστηκαν σε ομάδες και κάποιοι ανέλαβαν τις φωτογραφίες, κάποιοι σχεδίασαν και έκοψαν το παγκάκι, κάποιοι με την τεχνική του κολλάζ τοποθέτησαν δέντρα και λουλούδια, άλλα όλοι μαζί αποφάσισαν ποιες λέξεις θα γράψουν στο πανό, συνυφασμένες με την φιλία. Συνεργασία, κατανόηση, βοήθεια, σεβασμός, αγάπη, στοργή, μοιράζομαι, φροντίζω...

- «Η ζωή χωρίς φιλία είναι σαν τον ουρανό χωρίς .....ήλιο, φεγγάρι, αστέρια». Επιλέγουν αυτό που πιστεύουν και κάνουν μια ζωγραφιά με τον εαυτό τους χωρίς φίλους. Είμαι χαρούμενος; Περνάω όμορφα; Ποια συναισθήματα μου δημιουργούνται;

-Τα παιδιά αποφασίζουν να φτιάξουν με ξύλινα τουβλάκια ένα ντόμινο... κάποιον τα καταφέρνουν, κάποιον δεν

έχουν σταθερό χέρι και τα ρίχνουν και πρέπει πάλι από την αρχή, κάποιοι θυμώνουν και μαλώνουν. Αρχίζει λοιπόν συζήτηση για την επίλυση του προβλήματος.Τι θα κάνουν ,πως, ποιοι θα αναλάβουν να φέρνουν τα τουβλάκια,ποιοι θα δημιουργήσουν επιπλέον χώρο απομακρύνοντας διάφορα παιχνίδια,ποιοι θα τα τοποθετούν.Ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια λοιπόν για τον κοινό στόχο. Πρέπει να συνεργαστούν τελικά...

-“Ο κρυφός αναγνώστης”. Κάθε εβδομάδα επισκέπτεται την τάξη μας ένας γονιός (ενεργή εμπλοκή των γονέων). Χρησιμοποιώντας τον υπολογιστή και το wheelofnames.com , τα παιδιά έχουν γράψει τα ονόματα τους , επιλέγεται από τον τροχό ένα παιδί το οποίο μιλάει για το αγαπημένο του παραμύθι. Όταν επισκεφθεί την τάξη μας ο γονέας ,αφού έχουμε προηγουμένως επικοινωνήσει μαζί του φέρνει ως έκπληξη το αγαπημένο παραμύθι του μαθητή και το διαβάζει ο ίδιος.Σεβασμός στις επιλογές του άλλου.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Δεν υπήρξε καμία αλλαγή σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό

Αποτελέσματα της Δράσης

Το πρόσημο όσον αφορά τα αποτελέσματα της δράσης είναι θετικό. Οι μαθητές κατάφεραν να επικοινωνήσουν ,να αλληλοβοηθηθούν, να αντιληφθούν την διαφορετικότητα, να την αποδεχτούν. Από τις πρώτες μέρες της δράσης καλλιεργήθηκε σταδιακά μια ανοιχτή και ουσιαστική σχέση ,όπου η ενσυναίσθηση, η δικαιοσύνη ,η αγάπη, η ίση μεταχείριση τέθηκαν ως στόχοι. Η ποικιλομορφία των παιδιών ως προς τα χαρακτηριστικά τους ,τις συμπεριφορές, τις ανάγκες, τα συναισθήματα τους μπορεί αρχικά να προκάλεσαν διαφωνίες, στην πορεία όμως τα ίδια τα παιδιά τα αντιμετώπισαν ως προτερήματα και τα εκμεταλλεύτηκαν ώστε να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της δράσης.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

Ουσιαστική παράμετρος για την επίτευξη των στόχων που τέθηκαν ,αποτελεί αναμφισβήτητα η ηλικία των μαθητών ,καθώς τα παιδιά ,δημιουργούν φιλίες αβίαστα, εκφράζουν πολύ γρήγορα και απλά τα συναισθήματα τους με συνέπεια να αντιμετωπίζονται και πιο εύκολα οι όποιες συγκρούσεις και προστριβές προκύπτουν. Ένας επιπλέον καθοριστικός παράγοντας ήταν και το γεγονός πως οι περισσότεροι μαθητές που πλαισίωσαν την ομάδα, γνωρίζονταν από την προηγούμενη σχολική χρονιά . Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα οι σχέσεις τους να έχουν ήδη αναπτυχθεί ,να υπάρχει ήδη “δέσιμο” μεταξύ τους και οι εντάσεις τους να είναι σε πιο ήπια μορφή. Επιπροσθέτως σημαντικό ρόλο παίζει και το κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο ζουν . Πρόκειται για έναν μικρό τόπο ,που αρκετοί γνωρίζονται και σε οικογενειακό επίπεδο, συναντώνται αρκετά και εκτός σχολικού πλαισίου με φυσικό επακόλουθο την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ τους .

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Λόγω του ότι η δράση πραγματοποιήθηκε εντός της σχολικής μονάδας δεν αντιμετωπίσαμε ιδιαίτερες δυσκολίες. Το μόνο που μπορούμε να σημειώσουμε είναι κάποιες απουσίες από μαθητές που φέτος ασθένησαν αρκετά και έλειπαν επαναλαμβανόμενα.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

- Εικαστικό Υλικό (χαρτιά,κόλλες,μαρκαδόρους,ψαλίδια)
- Εποπτικό Υλικό (βιβλία,παραμύθια,πίνακες αναφοράς)
- Ψηφιακό Υλικό (laptop,ψηφιακή φωτογραφική μηχανή,έγχρωμος εκτυπωτής)
- Ημερολόγιο Καταγραφής

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

- 09/09/22

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΔΠΕ Ζακύνθου- Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός Ζακύνθου

Σεμινάριο Πρώτων Βοηθειών

-28/11/22 έως 11/12/22

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΕΠΕΚ

«Το κρυμμένο μυστικό της ιστορίας»

-20/02/23 έως 28/04/23

ΙΕΠ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Ύστερα από την ολοκλήρωση της δράσης και την καταγραφή της θα μπορούσε να παρουσιαστεί στην ιστοσελίδα του σχολείου για ενημέρωση αλλά και ανατροφοδότηση. Επιπλέον η συγκεκριμένη δράση ,θα μπορούσε να γίνει αφορμή για την δημιουργία μιας κοινότητας μάθησης και πρακτικής μεταξύ εκπαιδευτικών , καθώς σε μια τέτοια κοινότητα οι συμμετέχοντες φέρουν προς συζήτηση σχετικά θέματα ,ανταλλάσσουν απόψεις, εμπειρίες, παραθέτουν τις ανησυχίες τους αλλά και θέτουν κοινούς στόχους προς όφελος της σχολικής τους μονάδας .

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Κρίνεται απαραίτητη η συνεχής επιμόρφωση από ειδικούς σε θέματα που αφορούν τις σχέσεις και τις συγκρούσεις των μαθητών , την διαφορετικότητα ,την διαπολιτισμικότητα καθώς και τις ΤΠΕ μέσα στο σχολικό περιβάλλον προκειμένου να επιτευχθούν οι καθορισμένοι στόχοι.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Προτείνεται η συνέχιση της δράσης και το επόμενο σχολικό έτος ,καθώς οι σχέσεις των μαθητών μεταξύ τους είναι από τους βασικούς πυλώνες τις εκπαιδευτικής διαδικασίας. Είναι απαραίτητη επομένως η συνεχής εξέλιξη και πρόοδος της δράσης , μέσα από εμπλουτισμό ,ανατροφοδότηση, βιωματικές και συνεργατικές μεθόδους(μαθητών και γονέων), θέτοντας καινούργιους στόχους και εμπλέκοντας ενεργά την οικογένεια αλλά και άλλους φορείς.